

BZ-blad, november 2007

In memoriam:

Frans Steenbrink

Frans Steenbrink heeft een rijk en enerverend leven achter de rug: Bonn, Belgrado, Damascus, Oost-Berlijn, Düsseldorf, Paramaribo, Croatië (vredesmonitor), Ankara, Islamabad, Valetta en Den Haag, geven dat al aan.

Vlak voor zijn overlijden verzocht Frans mij nog iets over hem te schrijven: *“Sinds een paar dagen zijn we ermee bekend dat mijn levensverwachting nog maar 2 maanden is. Helaas !”* Dat was zo ongeveer zijn laatste verzoek: *“We kennen elkaar al zo lang en hebben zoveel met elkaar meegemaakt, dat ik dit je wel durfde te vragen. Mijn kenmerken heb je ook altijd goed kunnen schetsen, inclusief die ik liever niet wilde horen, maar wel om moest grinniken.”* Wie hem kent, hoort in stilte zijn vertrouwde lach. Op zijn sterfbed nam Frans contact op met hen die hem dierbaar waren, zo lang dat nog mogelijk was. En dat waren geen twee maanden, maar slechts twee weken: op 23 augustus 2007 overleed Frans.

In 1970 heb ik Frans voor het eerst ontmoet in Damascus; en de daaropvolgende tientallen jaren zijn we elkaar niet meer uit het oog verloren. In Syrië bulkte hij al van de energie en was hij uitzonderlijk actief. Frans keek graag diep achter de schermen om de situatie goed te kunnen doorgronden. We hebben in Syrië tochten gemaakt naar gebieden waar vrijwel nooit een buitenlander kwam. Frans hield van avontuur.

Samen met Eerste Ambassade-secretaris Bernard Bot, later onze Minister, heeft Frans in 1973 de Nederlandse Ambassade in Oost-Berlijn op poten gezet. Dat was een kolfje naar zijn hand.

In 1990 onderhielden Frans en ik een intensieve en zeer vertrouwelijke radioverbinding, toen Frans in Den Haag in de crisisstaf zat tijdens de gijzelaarscrisis in Irak. Hij wist daardoor precies hoe het er in Bagdad voorstond en ik in het Ministerie. Herhaaldelijk was Frans sleutelfiguur in het crisiscentrum van Buitenlandse Zaken. Frans stond er midden in: dienstbaarheid, empathie voor de getroffen en de slachtoffers, nabestaanden, maar ook voor familieleden van gevangenen.

Frans was in zijn lange tijd als Hoofd DAZ/SZ een mentor voor velen, nam altijd veel tijd voor de mensen en was voor velen vol vaderlijke raad. Daarom wist hij ook altijd verbazend veel over zijn collega's en over wat er op de posten speelde. Bijna iedereen kende Frans en omgekeerd. Frans hield alles en iedereen heel goed in de gaten en stond werkelijk altijd klaar met raad en daad wanneer er weer eens iets was gebeurd waar een collega geen raad mee wist. Hij was een BZ'er van de oude stempel, die graag wat voor "zijn jongens" deed en ze ook in bescherming nam als daartoe aanleiding was. Dat betekende overigens niet dat hij een gemakkelijk man was; zeker ook niet voor zichzelf. Doorgaans nam hij, niet tot ieders genoegen, ook geen blad voor de mond.

Frans reisde de wereld af om een bijdrage te leveren aan het opleiden van jonge ambtenaren. Hij werd daarbij wel als een icoon gezien; iemand die werkelijk wat te vertellen had.

Het was bekend dat Frans een avontuurlijke inslag had, maar weinigen hadden vermoed dat Frans ook uitstekend motoren kon besturen en dan ook nog wel de allerswaarste: in Paramaribo had hij veel plezier in het showend rondtoeren op zijn zware Harley Davidson, die bijna nog groter was dan hijzelf. Ook zwom hij in Suriname onverschrokken tussen de gevaarlijke pirenge. Frans hield van ontspanning en vrolijkheid. Gezelligheid kende dan geen tijd. Daarnaast gedroeg Frans zich vaak als een rustige kalme heer. Naast een harde werker was hij een toegewijd huisvader: zijn familie, Jeannet en de kinderen, waren alles voor hem. Omgekeerd was hij onmisbaar voor hen. Frans heeft zich 42 jaar lang op zeer verdienstelijke wijze intens voor BZ ingezet. Door de duidelijke sporen die hij op zijn vele wegen heeft achtergelaten, blijft Frans in goede herinnering als een trouwe vriend en zeer gewaardeerde collega.

Koos van Dam
Ambassadeur te Jakarta